

Ladislav Macháček (ed.): The Central European Dimension of Youth Research, CENYR- Central European Dimension of Youth Research, Trnava 2005, 114 s. (ISBN: 80-89220-14-2)

Eva Miháliková

Keywords: youth research, politics, Central Europe

Publikácia „ The Central European Dimension of Youth Research“, editovaná prof. Ladislavom Macháčkom obsahuje súhrn prezentácií z novembra 2005, kedy sa konalo sympóziu CENYR (Central European Network of Youth Research – Stredoeurópska sieť pre výskum mládeže) v Bratislave. Úlohou tohto sympózia bolo informovať verejnosť o histórii národných tradícií výskumu mládeže a o štúdiách mládeže vykonávanými partnermi CENYR-u. Tieto prezentácie, resp. príspevky v publikácii sú zamerané na témy život a hodnotové orientácie, politická participácia, znalosti a postoje a tiež vzdelanie. Príspevky v publikácii sú v anglickom jazyku.

Publikácia sa skladá z dvoch častí. Prvou časťou sú štúdie. Táto časť obsahuje päť štúdií, ktoré sa venujú témam ako hodnotové orientácie súčasnej mládeže v Slovinsku, postoje mladých k politickej participácii, politické postoje mladých v Európskej únii a na Slovensku, či procesu zmeny systému vyššieho vzdelávania v Poľsku. Druhá časť s názvom „Informácie“ je zložená zo šiestich príspevkov, ktoré sa zameriavajú na súčasný stav výskumu mládeže v jednotlivých krajinách – v strednej a východnej Európe ako celku, v Rakúsku, na Slovensku, v Maďarsku a v Slovinsku.

Reingard Spannring sa vo svojom príspevku v prvej časti publikácie, nazvanom: „Kvalitatívne zistenia postojov mladých ľudí smerom k politickej participácii“, venuje záverom vyplývajúcim z kvalitatívnej časti európskeho výskumného projektu EUYOUNGPART. Celkovým cieľom tohto projektu bola komparatívna štúdia politickej participácie mladých. Interview boli vedené vo fokusových skupinách mladých medzi 18. a 25. rokom života vo

Veľkej Británii, Francúzsku, Taliansku, Nemecku, Rakúsku, Fínsku, Estónsku a na Slovensku.

Autorka sa zameriava na výsledky výskumu v jednotlivých oblastiach politickej participácie, ako je napríklad záujem o politiku, volebné právo, členstvo v politickej strane či členstvo v mimovládnej organizácii a demonštrácie. Mladí ľudia majú špecifické vnímanie diania v politickom živote, ktoré dokáže poukázať na nedostatky v politickom systéme. Výzvy z tohto faktu vyplývajúce formuluje autorka v závere príspevku. Sú to: demokratizácia všetkých oblastí spoločenského života, rozvoj aktívneho dôverného vzťahu medzi politikmi a (mladými) občanmi a tiež integrácia politických hlasov mimo konvenčného politického systému.

Siyka Kovacheva sa vo svojom príspevku „Reflexie situácie vo výskume mládeže v strednej a východnej Európe“ snaží sumarizovať situáciu vo výskume mládeže v strednej a východnej Európe. Autorka sa zaoberá historickým vývojom disciplíny v 20. storočí a sumarizuje jednotlivé fázy vývoja výskumu mládeže. Opisuje tu päť fáz vývoja výskumu mládeže, pričom posledná fáza je stále prebiehajúcim procesom a jej definícia je tak viac prognózou ako hodnotením reálneho stavu. Autorka ďalej ponúka bližší pohľad na jednotlivé fázy vývoja výskumu mládeže, od šesťdesiatych rokov 20. storočia až do dnešných časov.

Počas obdobia komunizmu v krajinách strednej a východnej Európy bol rozvoj výskumu mládeže ovplyvnený spoločenskou situáciou v regióne, avšak mnohým odborníkom sa napriek prekážkam podarilo poukázať na skutočné problémy mladých ľudí a vytvoriť inovatívne koncepty na ich interpretáciu. Dnes, na prahu 21. storočia, je mládež vnímaná ako pozitívna „sila“, ktorá môže byť nápomocná v ďalšom politickom a ekonomickom raste krajín (nielen) strednej a východnej Európy.

Príspevok autorka uzatvára konštatovaním, že výskum mládeže v regióne sa stal rovnocenným partnerom pre tvorcov politiky na národnej ako aj na európskej úrovni, a tiež pre mladých ľudí samotných.

Publikácia „The Central European Dimension of Youth Research“ ponúka ucelený pohľad na výskum mládeže v krajinách strednej a východnej Európy z teoretického, tak aj praktického hľadiska, keďže prezentuje aj výsledky výskumu mládeže v krajinách regiónu. Jednotlivé príspevky prinášajú informáciu nielen o úrovni výskumu mládeže v jednotlivých krajinách regiónu, ale tiež o postojoch a hodnotách mladých ľudí s ohľadom na politickú participáciu. Mladí ľudia už v minulosti dokázali byť empirickým dôkazom zmien

v spoločnosti. Je teda nevyhnutné nielen skúmať postoje a hodnotové orientácie mladých ľudí, ale najmä vytvoriť pre nich také podmienky, aby bol politický systém pre nich zrozumiteľný a dobre čitateľný, a aby ich názory a podnety bolo počuť.